

Rettevejledning til opgave 1

Spørgsmål

1 Er betingelserne for at give aktindsigt i samtlige processkrifter med bilag, der var udvekslet i de kumulerede sager, opfyldt?

Sørensen begærer aktindsigt efter retsplejelovens § 41 d, stk. 1, idet begæringen er rettet mod sagens dokumenter. Der skal således foreligge en individuel, væsentlig interesse i et konkret retsspørgsmål, og dokumenterne skal have betydning for vurderingen af det pågældende retsspørgsmål. Der kan foreligge en væsentlig, individuel interesse i dokumenter, der indgår i de kumulerede sager, idet de omhandler tilsvarende forhold, jf. Den civile retspleje, s. 129 f., men bestemmelsen forudsætter, at der foretages en vurdering af konkrete dokumenters betydning for det pågældende retsspørgsmål. Begæringen er således ikke tilstrækkeligt konkret til at danne grundlag for aktindsigt.

2. Giv en begrundet redegørelse for, om retten burde have tilladt Hansen at fremsætte påstanden om henvisning?

Hansen gør gældende, at retten ikke er kompetent, idet værnetingsaftalen er ugyldig. Det kan støttes på retsplejelovens § 245 og på aftalelovens §§ 38 c, jf. 36, der i den forbindelse implementerer direktiv 93/13 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler. En sådan indsigelse skal som udgangspunkt fremsættes i svarskriftet, jf. retsplejelovens 248, stk. 1, og der er umiddelbart ikke hjemmel til at tillade indsigelsen fremsat efter det tidspunkt. Påstanden om henvisning er således som udgangspunkt fremsat for sent.

Hansen er dog selvmøder, og retten kunne derfor have indkaldt Hansen til et møde efter retsplejelovens § 352, stk. 3. Retten burde formentlig have gjort dette med henblik på at vejlede Hansen om muligheden for at gøre indsigelse mod værnetinget, jf. Den civile retspleje, s. 283 f., og når det ikke er sket, har domstolene i bl.a. U 2014.3260 V (der er henvist til i pensum) set bort fra fristen i retsplejelovens § 248, stk. 1.

Hansens indsigelse støttes også på aftalelovens §§ 38 c, jf. 36, der i den forbindelse implementerer direktiv 93/13 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler. Domstolene skal ex officio prøve, om et vilkår er i strid med denne bestemmelse, når de råder over de relevante oplysninger, jf. Den civile retspleje, s. 119-121. Det kan også bygges på princippet om effektivitet og EU's charter om grundlæggende rettigheder art. 47, jf. Den civile retspleje, s. 98. Hansen kan således også støtte rettens kompetence til at træffe afgørelse om indsigelsen på dette grundlag.

3. Giv en begrundet redegørelse for, om retten burde have tilladt Hansen at fremsætte begæringen om syn og skøn?

Der er tale om en begæring om bevisførelse, der vil forlænge sagsbehandlingen væsentligt, jf. retsplejelovens § 353, stk. 4 – det er derfor ikke afgørende, at den er

fremsat efter forberedelsens slutning, jf. retsplejelovens § 356, stk. 1. Begæringen er således fremsat for sent, og modparten protesterer. De studerende skal således diskutere, om betingelserne i retsplejelovens § 358, stk. 3, jf. stk. 6, er opfyldt.

Selv om Hansen på tidspunktet for det forberedende møde var selvmøder, foreligger der ikke undskyldende omstændigheder, idet han blev vejledt om at begære syn og skøn. Det ville endvidere have været nødvendigt at udsætte hovedforhandlingen, og selv om Hansen uden tvivl havde tabt sagen uden syn og skøn, havde det næppe medført et uforholdsmæssigt tab for ham. Retspraksis er dog lempelig, idet der vil være fri adgang til syn og skøn under en eventuel anke, jf. Den civile retspleje, s. 399-404 sammenholdt med s. 493 f., så diskussionen – ikke resultatet er afgørende.

4. Kan El-com fremlægge referatet under en ny sag med samme påstand?

Der er tale om et dokument, der indeholder en efterfølgende redegørelse for forhold, der kan afgives vidneforklaring om under sagen. Sådanne redegørelser kan som udgangspunkt fremlægges, såfremt de er indhentet før sagens anlæg, jf. U 2008.2393 H, men efter sagens anlæg skal de indhentes efter fremgangsmåden i retsplejelovens § 297, jf. Den civile retspleje, s. 571 f. Rettens kendelse om, at referatet ikke kunne fremlægges, må antages at være begrundet i det forhold, at El-com har indhentet redegørelsen efter sagens anlæg uden at følge den foreskrevne fremgangsmåde.

En kendelse har som udgangspunkt ikke retskraft i en ny sag, jf. Den civile retspleje, s. 654 f., og redegørelsen vil i en ny sag være indhentet før sagens anlæg. Der er dog i dette tilfælde tale om et forsøg på at omgå retsplejelovens regler, og retten bør på det grundlag tillægge kendelsen retskraft i den nye sag, jf. Den civile retspleje, s. 377 f.

Rettevejledning til opgave 2

Spørgsmål

1. Var Retten i Hernings kendelse af 22. januar 2023 korrekt?

Spørgsmålet vedrører, hvorvidt Bæredygtig Forening kan anses for at være uden partsevne som sagsøger ud fra den betragtning, at der er tale om omgåelse af retsplejelovens regler om sagsomkostninger.

Som udgangspunkt kan der ikke stilles krav om sikkerhedsstillelse, når Bæredygtig Forening som her har bopæl i Danmark, jf. rpl § 321 cf. Der er heller ikke i udgangspunktet noget krav om, at anlæggelse af sag kan betinges af, at sagsøger kan betale sagsomkostninger, jf. eksempelvis U2005.1199H. Spørgsmålet er herefter, om der ud fra sagens oplysninger er grund til at fravige udgangspunktet i det konkrete tilfælde. Dette spørgsmål er behandlet i U2017.2439H, som er pensum. Det følger af denne dom, at det afgørende er, om sagsøger har stiftet en juridisk person med det formål at omgå retsplejelovens regler.

Den studerende skal i vurderingen heraf inddrage momenterne i U 2017.2439 H. I lighed med U 2017.2439 H er der tale om en sagsøger, der er nystiftet, og det er også dokumenteret, at foreningen er uden tilstrækkelige midler. Det kan også anføres, at foreningen netop har til formål at føre sager ved domstolene om greenwashing. Til forskel fra U 2017.2439 H er der dog intet, der tyder på, at den netop er stiftet for at anlægge denne konkrete sag, eller i øvrigt omgå retsplejeloven. I modsætning til U2017.2439 H tilhørte kravet eksempelvis ikke oprindeligt en anden person, og foreningens formål er også bredere end alene at anlægge sager. Der er således ikke konkrete holdepunkter for at anse stiftelsen af foreningen som en omgåelse af retsplejelovens regler, og det er derfor korrekt, at Retten i Herning ikke afviste sagen.

Som spørgsmålet er stillet, lægges der ikke op til en diskussion af retlig interesse. Såfremt den studerende gør dette, må der lægges vægt på, at foreningen har en aktuel og konkret interesse – set i lyset af foreningens formål. Der kan med fordel henvises til U 2014.729Ø.

DCR, s. 165-166

2. Var Retten i Hernings kendelse af 19. februar 2023 korrekt?

Spørgsmålet vedrører dels, hvorvidt anmodningen om henvisning til landsretten er kommet for sent, dels om betingelserne i rpl § 226, stk. 1, er opfyldt.

For det første fremgår det af rpl § 226, stk. 3, at en anmodning om henvisning skal fremsættes senest i det forberedende møde, jf. § 353, eller, hvis et sådant møde ikke afholdes senest 4 uger efter rettens meddelelse om, at der ikke skal holdes et forberedende møde. Da anmodningen netop kommer på det telefoniske retsmøde, er

anmodningen rettidig. Det er afgørende, at den studerende anvender den korrekte bestemmelse – og således ikke diskuterer præklusion efter rpl § 358 eller alternativt § 351, stk. 4.

For det andet skal den studerende diskutere, om sagen er af principiel karakter og har generel betydning for retsanvendelsen og retsudviklingen eller væsentlig samfundsmæssig rækkevidde i øvrigt, jf. rpl § 226, stk. 1.

Det bør både overvejes, om sagen er principiel og har væsentlig samfundsmæssig rækkevidde. Den studerende skal her inddrage, at der allerede er afsagt en dom om anvendelsen af markedsføringslovens § 5, og således synes det nærliggende, at der netop er tale om en skønsmæssig afgørelse, hvilket taler for, at der ikke er tale om et principielt spørgsmål. Samtidig bør det også inddrages i diskussionen, at der er tale om et relativt nyt retsområde, og det har betydning for en anden branche – og dermed andre parter. Derimod har det – ifølge ordlyden af bestemmelsen – formentlig ingen betydning, at den ene part vurderer, at det vil være forbundet med forhøjede omkostninger at føre sagen ved landsretten. Diskussionen, og ikke resultatet, er afgørende.

DCR s. 172-174 og 181-182

3. Var det korrekt, at Retten i Herning tillod Tøjkompagniet at indtræde i sagen?

Tøjkompagniet ønsker at indtræde til støtte for Cotton Color A/S' påstand. Der er derfor tale om en anmodning om biintervention, jf. retsplejelovens § 352. Ifølge denne bestemmelse skal Tøjkompagniet have en retlig interesse i sagen. Dette fortolkes lempeligere end den retlige interesse, som foreningen skulle have haft for at anlægge sagen, og det fremgår af praksis, at ønsket skal være "rimeligt og velbegrundet." Udgangspunktet er, at en forening – særligt en brancheforening – kan indtræde til støtte for et medlem, men hvis sagsøgte ikke er medlem, kræves en stærk retlig interesse, der formentlig opfylder betingelserne for at kunne indtræde som hovedintervenient. Det bør dog her overvejes, om forholdene omkring Cotton Color A/S' ind- og udtræden af foreningen er udtryk for omgåelse af kravet om retlig interesse. Herfor taler, at parterne aftaler, at Cotton Color A/S får gratis medlemskab, idet foreningen har en interesse i at have retlig interesse i sagen.

Uanset om der er tale om omgåelse - kan man argumentere for, at indmeldelsen af Tøjkompagniet ser ud til at være motiveret af, at man ønsker at indtræde som biintervenient, så må en brancheforening dog anses for at have så stor en interesse i netop denne sag, at de kan indtræde.

DCR. s. 313, 315-316

4. Var landsrettens afgørelse af 20. december 2023 korrekt?

Tøjkompagniet er biintervenient og derfor ikke part i sagen, og kan derfor ikke anke sagen.

De momenter, der begrundet en undtagelse i eksempelvis U1936.695H og U1992.161V, er ikke til stede i denne sag.

Landsretten påser dette ex officio, og parterne kan således ikke "aftale", at Tøjkompagniet kan anke sagen, hvorfor landsrettens afgørelse af 20. december 2023 er korrekt.